

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ตร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๑๕๔ ๕ โทรสาร ๐ ๒๒๐๕ ๓๑๕๗

ที่ ๐๐๐๗.๓๔/๕๕๗/ส

วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง กำชับมาตรการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

ผบ.ชน. ก. ภ.๑ - ๙ ศชต. ปส. ดชด. และ จตร.(ทน.จต.)

ด้วย ตร. ได้มีหนังสือสั่งการกำชับและเน้นย้ำการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด มาตรการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร มาตรการป้องกันและปราบปรามเจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกหรือรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถใช้ถนน ตลอดจนการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงมาอย่างต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันยังคงปรากฏข่าวและการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน เช่น การข่มขู่หรือเรียกรถหยุดอย่างกะทันหัน เรียกหรือรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถใช้ถนน ตั้งจุดตรวจโดยไม่มีนายตำรวจสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าควบคุม เป็นต้น นำความเสื่อมเสียมาสู่ภาพลักษณ์ของ ตร. โดยรวม ทั้งนี้สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งเนื่องจากผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบขาดความสนใจในการควบคุม กำกับ ดูแล และตรวจสอบการปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐานอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีในการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนโดยทั่วไปและผู้ใช้รถใช้ถนน จึงกำชับมาตรการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ดังนี้

๑. มาตรการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางใน หนังสือ ตร. ส่วนที่สุด ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๗๙ ลง ๑๓ มี.ค.๕๐ เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามข้อ ๑. ถึงข้อ ๔.๔ และให้ยกเลิกการรายงานตามข้อ ๔.๕ โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

๑. ความหมายของคำว่า ด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๑.๑ ด่านตรวจ หมายถึง สถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ(ความหมายตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒) หรือทางหลวง(ความหมายตาม พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕) โดยระบุสถานที่ไว้ชัดเจนเป็นการถาวร การตั้งด่านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายแล้วด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๑.๒ จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้นเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

/ ๑.๓ จุดสกัด...

- ๒ -

๑.๓ จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น เป็นการชั่วคราวและจะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

๒. การจัดตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๒.๑ ห้ามมิให้ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถหรือทางหลวง เว้นแต่

๒.๑.๑ ด่านตรวจ การจัดตั้งด่านตรวจจะกระทำได้ ต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงหรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๒.๑.๒ จุดตรวจ การตั้งจุดตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้น ผบก. ขึ้นไป โดยพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง

๒.๑.๓ จุดสกัด จะตั้งได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น และจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้รักษาการแทนขึ้นไป โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าวยังคงมีอยู่เท่านั้น

๒.๒ ให้เลิกด่านตรวจ จุดตรวจ ที่ตั้งขึ้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความหมายตามข้อ ๑ และ ข้อ ๒.๑ ทั้งหมด ตั้งแต่บัดนี้

๓. การปฏิบัติ

๓.๑ การปฏิบัติหน้าที่ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด จะต้องมียานตำรวจชั้นสัญญาบัตรระดับตั้งแต่รองสารวัตรขึ้นไปเป็นหัวหน้า และจะต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๓.๒ การปฏิบัติในการตรวจค้น จับกุม ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ว่าด้วยการนั้นโดยเคร่งครัด

๓.๓ ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ ต้องมีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายการจราจรว่า “หยุด” โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ จะต้องมีการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายจราจร และในเวลากลางคืนจะต้องให้มีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร ก่อนถึงจุดตรวจ และให้มีแผ่นป้ายแสดงยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของหัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจ และจุดตรวจดังกล่าว นอกจากนั้นให้มีแผ่นป้ายแสดงข้อความว่า “หากพบเจ้าหน้าที่ทุจริต หรือประพฤติมิชอบ ให้แจ้งผู้บังคับการ โทร.....” (ให้ใส่หมายเลขโทรศัพท์ของ ผบก. ไว้) ข้อความดังกล่าวข้างต้นให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๓.๔ ให้ หน.สน/สภ. เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดที่ใช้สำหรับการตั้งจุดตรวจไว้อย่างครบถ้วนและพร้อมใช้การได้ตลอดเวลา

๓.๕ การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ให้ทุกหน่วยประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบติดต่อกัน โดยให้ ผบก.น. ภ.จว. ทล. และ จร. เป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดแผนการตั้งจุดตรวจในพื้นที่รับผิดชอบ และ รอง ผบช.น. ภ.๑ - ๔ ศชต. และ ก. ที่รับผิดชอบงานจราจรเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดแผนการตั้งจุดตรวจในภาพรวมของหน่วย เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน ทำให้เกิดปัญหาการจราจรและเกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน

- ๓ -

๔. การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติ

๔.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มต้นหรือเลิกปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจหรือจุดสกัด ให้รายงานทาง ว. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งอนุมัติให้ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดดังกล่าวทราบ และเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติแล้วให้ผู้ควบคุมจุดตรวจหรือจุดสกัดดังกล่าว รายงานผลการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้ส่งอนุมัติภายในวันถัดไปเป็นอย่างช้า

๔.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่ สว. ขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจสอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด ที่มีอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๔.๓ ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ตามข้อ ๔.๒ ที่จะต้องเอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใต้บังคับบัญชาของตน มิให้ฉวยโอกาสขณะปฏิบัติหน้าที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด เรียกหรือรับผลประโยชน์จากผู้ไต่รถที่กระทำผิดกฎหมาย หรือไปดำเนินการจัดตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถหรือทางหลวง โดยมิได้รับคำสั่งจากผู้มีอำนาจ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ และหากตรวจพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ก็ให้รับพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไปตามอำนาจหน้าที่ ทั้งทางวินัยและทางอาญา แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึง ตร. ทราบโดยมิชักช้า การรายงานดังกล่าวให้ระบุ ยศ นาม ตำแหน่งของข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิด พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดให้ละเอียดชัดเจน

๔.๔ หากปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่กองบังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือตำรวจหน่วยอื่น สืบสวนข้อเท็จจริงจนปรากฏชัดเจน หรือตรวจสอบพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัดใด มีพฤติการณ์มิชอบดังกล่าว ตามข้อ ๔.๓ หรือจับกุมตัวได้ โดยลักษณะของพฤติการณ์ เป็นการกระทำร่วมกันหลายคน และ/หรือเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายวัน ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งกระทำผิดดังกล่าว ฐานบกพร่องละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาของตนอีกส่วนหนึ่งด้วย

๒. มาตรการป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์ พฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริต และการสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน

๒.๑ การตั้งจุดตรวจ และจุดสกัด ต้องเป็นไปตามหลักปฏิบัติ ตามข้อ ๑. โดยเคร่งครัด เมื่อไม่มีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดหยุดรถเพื่อทำการตรวจ เว้นแต่พบความผิดซึ่งหน้า และต้องไม่เป็นไปในลักษณะการข่มขู่อย่างเด็ดขาด

๒.๒ การตั้งจุดตรวจต้องมีแผนการปฏิบัติที่ชัดเจน โดยปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ตั้งจุดตรวจ ช่วงเวลา กำลังพลที่ใช้ และผู้ควบคุมการปฏิบัติ

๒.๓ สถานที่ในการตั้งจุดตรวจ และจุดสกัด ให้คำนึงถึงสภาพการจราจร ความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนนและเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสำคัญ โดยจะต้องเป็นสถานที่เปิดเผยป้องกันความเคลือบแคลงสงสัยจากประชาชน

/ ๒.๔ การจับกุม...

- ๔ -

๒.๔ การจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจราจรให้ดำเนินการในกรณีที่เป็นความผิดชัดแจ้ง ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรหรือความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน โดยต้องไม่กั้นแกล้งหรือหาเหตุในการจับกุม ทั้งนี้ การจับกุมและออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจรต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๒.๕ กรณีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด โดยการสนธิกำลังเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่น หรือเจ้าหน้าที่อาสาสมัครร่วมปฏิบัติงาน ให้ผู้ควบคุมจุดตรวจ จุดสกัด ทำการชี้แจงผู้ร่วมปฏิบัติให้เข้าใจอำนาจหน้าที่ รวมทั้งการแต่งกายของอาสาสมัครต่างๆ จะต้องมิมีสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบอกฝ่ายที่ไม่ทำให้ประชาชนเกิดความสับสน

๓. มาตรการเสริมการปฏิบัติและการลงโทษ

๓.๑ ผู้บังคับบัญชาระดับ สน./สภ. จัดให้มีการอบรม ชี้แจง และซักซ้อมการปฏิบัติในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ให้เป็นไปตามหลักยุทธวิธีตำรวจก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง โดยเน้นให้ใช้ความระมัดระวังและต้องไม่ประมาท

๓.๒ ให้ บช./บก. ดำเนินการสรุปปัญหา ข้อขัดข้อง และสาเหตุที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ในขณะตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด นำไปกำกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดความปลอดภัย ลดความสูญเสีย และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนายุทธวิธีในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๓ กรณีมีข่าวปรากฏทางสื่อมวลชน เกี่ยวกับกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือส่อไปในทางทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญาไปตามความชัดเจนของพยานหลักฐานที่ปรากฏอย่างเฉียบขาด กรณีไม่ปรากฏพยานหลักฐานแต่เชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้นั้นมีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางปกครองทุกราย

๓.๔ ให้ จต. สุ่มตรวจการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด หากพบเจ้าหน้าที่ตำรวจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือส่อไปในทางทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ก็ให้ดำเนินการทั้งทางวินัยและอาญาโดยเฉียบขาดทุกราย แล้วรายงานผลให้ ดร. ทราบ

๓.๕ การลงโทษคดีวินัย ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ กองวินัย ที่ ๐๐๑๑.๓/๙ ลง ๒๑ ธ.ค.๕๙ เรื่อง การลงโทษเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมให้เป็นไปตามมาตรฐานการลงโทษทางวินัยของ ดร. โดยเคร่งครัด

๔. ให้ ผบช.น. ก. ภ.๑-๙ ศชต. ปส. ตชด. และ จตร.(หน.จต.) กำกับ ดูแล และตรวจสอบผลการปฏิบัติตามนโยบายสั่งการนี้ หากพบเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ให้รายงาน ดร.(ผ่าน สยศ.ตร.) ทราบเบื้องต้นในทันที แล้วรายงานผลการพิจารณาลงโทษเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นทุกราย

๕. ให้ สยศ.ตร.(วจ.) เป็นหน่วยประเมินผลการปฏิบัติ โดยสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด ในภาพรวมของ ดร. ทุก ๖ เดือน หรือ ๑ ปี ตามความเหมาะสม แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาระดับ ดร. ที่เกี่ยวข้องทราบ

- ๕ -

๖. ให้ยกเลิกหนังสือสั่งการของ ตร. ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ดังนี้

๖.๑ หนังสือ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๖๐๑(จร.)/๐๗๐ ลง ๒๗ เม.ย.๕๑ เรื่อง มาตรการการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

๖.๒ หนังสือ ตร. ที่ ๐๖๐๑/๕๒๓๕ ลง ๑ พ.ค.๕๑ เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามข้าราชการตำรวจเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถใช้ถนน

๖.๓ หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๗.๑๓/๓๔๘๑ ลง ๔ ส.ค.๕๘ เรื่อง กำชับการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง

๖.๔ หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๘.๓/๑๕๐ ลง ๑๑ ม.ค.๕๔ เรื่อง กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๖.๕ หนังสือ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๐๐๗.๑๓/๖๔๒๓ ลง ๒๒ ธ.ค.๕๔ เรื่อง นโยบายการปฏิบัติงานด้านการจราจร

๖.๖ หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๗.๓๔/๕๕๓๔ ลง ๑๙ พ.ย.๕๓ เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

เพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.

(ยดลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.